

Uitgezakte navelstreng of kindsdeel

Doel

Kraamverzorgende weet te handelen wanneer de navelstreng of een kindsdeel tijdens de ontsluiting uitzakt.

Aandachtspunten

- Door druk op de navelstreng komt de bloedcirculatie en de zuurstoftoevoer van het ongeboren kind in gevaar. Van een uitgezakte navelstreng is alleen sprake als de vliezen zijn gebroken, anders heet het een voorliggende navelstreng.
- De navelstreng kan zich ook in de baarmoeder voor de foetus bevinden, of vastzitten voor de schouder van de foetus. Meestal kan een verborgen uitzakking worden ontdekt door een afwijkend patroon in de hartfrequentie van het ongeboren kind. Wanneer de vrouw van positie verandert of het hoofd van de foetus wordt opgetild om de druk op de navelstreng te verminderen, wordt het probleem vaak gecorrigeerd.
- Bij volledige ontsluiting zal het geboren laten worden van het kind van het grootste belang zijn.
- Ingrijpen door middel van een vacuüm extractie kan hierbij noodzakelijk zijn. Bij een onvolledige ontsluiting zal er een spoed keizersnede plaatsvinden.

Werkwijze

Uitvoering

- **Bel 112 op verzoek verloskundige, zet de telefoon op de speaker. Probleem uitgezakte navelstreng;**
- Breng de barende in de houding die de verloskundige aangeeft;
- Indien de barende niet op de begane grond is, laat haar hier zo snel mogelijk naar toe lopen. In geen geval meer laten urineren of zitten;
- Assisteer eventueel bij inbrengen verblijfskatheter; Deze wordt gevuld met 500 ml zoutoplossing;
- Blijf rustig, observeer en ondersteun de barende bij haar weeën, benoem wel waarom je de verloskundige hebt gebeld;
- Tref beschermende maatregelen in verband met vruchtwater- en/of bloedverlies: matje, verder even niets;
- Assisteer de verloskundige bij het opzetten van het zuurstofmasker bij de barende, het toedienen van zuurstof;
- **Niet** de navelstreng bedekken met natte warme gazen. Dit omdat de gazen afkoelen en er vaatspasmen ontstaan (samentrekkende bloedvaten);
- Het advies is om de navelstreng terug in de vulva te plaatsen om afkoeling te voorkomen;
- Controleer op verzoek van de verloskundige de harttonen van de baby met

Handeling uitgezakte navelstreng of kindsdeel	Vastgesteld d.d.: 01-05-2021
Documenteigenaar: KCKZ	Evaluatie d.d.: 01-05-2022
Versie: 4.1	Pagina 1 van 2

doptone;

- Dek de barendende toe om warm te houden;
- Assisteer bij verplaatsing; (zie Handeling X. Inpakken en klaarzetten van tas/koffer bij ziekenhuisopname);
- Assisteer eventueel bij de partus.

Nazorg

- Blijf de partner ondersteunen indien je aanwezigheid bij de verdere verloop van de partus gewenst is. Vertel hem wat er gebeurt;
- Ruim de gebruikte spullen op bij vertrek naar het ziekenhuis, en laat het huis opgeruimd achter;
- Vul het partusverslag/zorgdossier zo volledig mogelijk en zorgvuldig in;
- Neem eventueel contact op met de kraamzorgorganisatie;
- Bel later de verloskundige hoe de partus is afgelopen en praat de situatie door. Dit is voor beide professionals een goede verwerking van een spannende situatie.

Handeling uitgezakte navelstreng of kindsdeel	Vastgesteld d.d.: 01-05-2021
Documenteigenaar: KCKZ	Evaluatie d.d.: 01-05-2022
Versie: 4.1	Pagina 2 van 2